

Donderdag 10 juni 2021

Dit energieontbijt stond in het teken van jongeren, niemand van de sprekers is ouder dan 30. Ook vond het plaats op een bijzondere locatie, namelijk Ru Pare in West. Hier zijn 25 maatschappelijke organisaties gevestigd waaronder Westerlicht. Er zijn net nieuwe zonnepanelen geplaatst op het dak, aldus Marita Bon van oa Ru{fare en Westerlicht, die het openingswoord deed

Wat is er verder onder andere nog meer te vieren deze maand:

- Deze maand is een fantastische maand voor zonnepanelen, er zijn namelijk veel zonuren-
De wooncoöperatie ‘De Warren’ wordt gestart.
- Er is veel politieke aandacht voor duurzaamheid, biomassa en subsidie
- De 02025 podcast over wind is uitgekomen

De key note sprekers van het energieontbijt waren Maxje van de Heijden, Joost Ruiters, Rogier Duijff, Rosa Kipp en Nikki Trip. [\(link naar de presentatiesheets\)](#)

Maxje van der Heijden is momenteel werkzaam bij Tertium. Ze heeft politicologie gestudeerd waarbij ze afgestudeerd is op energiecoöperaties en is momenteel al 2 jaar bezig met een groot project voor Alliander waarbij een duurzaam warmtenet in handen komt te liggen van de buurtbewoners. Maxje is zelf wel thuis in de schone energie. Daarnaast heeft ze recent meegedaan aan RES Noord Holland Noord. Maxje ziet dat de energietransitie geen makkelijke materie is voor jongeren, maar dat dit wel een belangrijk onderwerp is voor hen. Ze stelt dat onderwijs hierin erg belangrijk is. Energie is namelijk ook economie, handel en macht, er zou moeten worden meegegeven hoeveel impact energie heeft. Er zou dus meer voor jongeren moeten komen, ook vanuit bijvoorbeeld energiecoöperaties. Die zouden jongeren veel meer kunnen betrekken. Belangrijk hierin is ook dat de ene jongere de andere jongere niet is. Elke jongere heeft zijn eigen leven en heeft dus andere vragen wat betreft energie. Je moet niet vragen: wat is jouw mening? maar vraag: wat is jouw leven en hoe speelt energie daar een rol in? !

Joost Ruiters is in 2017 begonnen met werken bij de RES(Regionaal Energie Strategie) in Noord-Brabant. Alles ging erg traag en Joost werd er naar eigen zeggen cynisch van. Dit veranderde toen hij in aanraking kwam met KEK (Klimaat en Energie Koepel). Met KEK kon wel het verschil worden gemaakt en mochten ze ook mee rond de tafel. Daarna is hij begonnen met JongRES. Het doel van JongRES is om jongeren een plek aan tafel te geven en een achterban te krijgen. JongRES heeft twee missies. Het organiseren en aanjagen dat jongeren een specifieke doelgroep worden voor gemeentelijke regio's én ervoor zorgen dat jongeren aanhaken. Op dit moment zijn in 25 van de 30 regio's jongeren actief. De klimaatcrisis is niet de enige crisis waarmee jongeren te maken hebben. Volgens Joost is het dus een belangrijk vraagstuk hoe jongeren tijd kunnen besteden aan de energietransitie. Zijn ervaring na 1,5 jaar JongRES, is dat het een groot succes is. Maar de jongeren kunnen niet overal bij zijn, dus dat is op dit moment een uitdaging. Ze hebben hulp nodig van andere organisaties, die er wel is, maar de echte investeringen blijven toch beperkt.

Zijn oproep is dan ook: jongeren betrekken kost wel moeite, maar het is goed voor de lange termijn en je krijgt veel creativiteit en enthousiasme ervoor terug. JongRES heeft opdracht gegeven aan I&O Research om onderzoek te doen naar jongeren en duurzame energie. Het grootste gedeelte van de ondervraagden wilt natuurlijk wel meer duurzame energie. Als er wordt gekeken naar specifieke energievormen is vrijwel tweederde altijd wel positief, dit was niet verassend, maar is voor JongRES wel een teken om ambitieus door te gaan. Daarnaast vinden jongeren het de taak van de overheid om alles te regelen en staan zij meer open voor windmolens wanneer zij zelf al windmolens hebben in hun buurt. Dat laatste laat eigenlijk een narratief zien, het is vaak een beeld wat afschrikt. Op de

Donderdag 10 juni 2021

vraag hoe jongeren het liefst betrokken wilden worden, was het antwoord voor de meesten via school. Maar jong professionals zouden juist via een email of een enquête benaderd willen worden. Dit is een groot verschil met hoe het nu gaat, namelijk via bijeenkomsten. Om het laagdrempeliger te maken, zou het dus meer digitaal moeten gaan.

Rogier Duijff werkt voor DWA, een technisch adviesbureau. Rogier staat zelf voor zijn werk veel in de wijk. Wijken hebben zelf soms vragen zoals: Hoe kunnen wij van het gas af? Of hoe kunnen wij verduurzamen? DWA begeleidt dat proces. Tegenwoordig ziet Rogier ook dat buurten dan worden aangewezen, dan is er een andere aanpak nodig omdat de bewoners vaak minder enthousiast zijn. DWA doet naast het technische gedeelte ook veel op het gebied van verduurzaming van gebouwen en gebieden. DWA bestaat uit een jong team wat technisch zeer goed is onderlegd, maar ze wilden een stapje verder. DWA benadert dit vanuit een Samen, Slim en Snel aanpak. Samen houdt in dat vanaf dag 1 de wijk zoveel mogelijk wordt betrokken. Dit gebeurt oa. via social media, wijkkranten maar ook door post door de brievenbus, met de vraag: Wie wil er mee doen? Door bewoners zo mee te nemen in het proces leren zij zelf erg veel én land het ook goed in de wijk. Belangrijk is ook om te luisteren naar wat er speelt in de wijk, Rogier vertelt dat zij het gesprek daarover aangaan en goed kijken naar vragen uit de buurt. Slim houdt in dat er bij vragen zoals: Wij willen iets in de wijk, maar wij weten niet wat? er gebruik wordt gemaakt van een buurtmodel en zo gekozen wordt wat er gebeurt in de wijk. Maar bij diepere vragen, dan wordt het echt mensenwerk en dat is ook de kracht van DWA. Snel houdt in dat het participatieproces al wordt gestart aan het begin. Het participatietraject moet toch doorlopen worden, dus het is beter om er gelijk mee te starten, anders duurt het alleen maar langer en is aanpak efficiënter.

Rosa Kip werkt bij de gemeente Amsterdam en is in haar werk bezig met jongeren te betrekken bij verduurzaming. Hiermee is ze begonnen met jongeren-netwerken te benaderen die bezig zijn met duurzaamheid en met het benaderen van actieve jongeren bij andere organisaties in Amsterdam. Er is een jongerensessie duurzaamheid georganiseerd waarbij veel verschillende ideeën zoals een jongerenpanel en een jongerenraad naar boven kwamen. Uiteindelijk is er besloten om nog meer jongerensessies te organiseren. Dit gebeurt vijf keer per jaar, met elke sessie een eigen thema en jongeren kunnen dan in gesprek met ambtenaren.

De eerste sessie ging over windmolens, de tweede over afval. In zo'n sessie worden dan 2 vragen gesteld, daar wordt een presentatie over gehouden en er worden dan ideeën opgehaald die ook weer worden meegenomen. Een voorbeeld hiervan is al het afval uit het Vondelpark meenemen en neerzetten op de Dam, om te laten zien hoeveel dit is. Dit is uiteindelijk ook echt gebeurd.

De laatste jongerensessie was in Juni, hierin kwam ook het gesprek met ambtenaren heel mooi naar voren. Voor de jongerensessies willen ze eigenlijk een afspiegeling van de Amsterdamse jongeren, dus niet alleen de koplopers. Hier is een social media campagne voor geweest, maar dat kan nog meer aandacht hebben> wil je meedoen meld je aan bij Rosa! In September is weer de volgende sessie.

Nikki Trip is voorzitter van Studenten voor Morgen. Die zich vooral focussen op HBO's en universiteiten. Nikki stelt dat het nu al belangrijk is om op basisscholen en middelbare scholen aandacht te besteden aan de klimaatcrisis, want die is nu al gaande. Van de basisschool tot de universiteit, mensen zouden meer direct moeten worden opgeleid voor duurzaamheid en de energietransitie, deze kennis is namelijk nodig.

Welke studies dit zijn, is vaak niet duidelijk als je hier naar zoekt. Daarom is zij bezig met alle duurzame studies op een website te zetten, zodat alles makkelijker te vinden is. Ook is het belangrijk

Donderdag 10 juni 2021

dat studies die daar niet per se op focussen, wel duurzaamheid behandelen.

Ten eerste omdat feitelijke kennis nodig is, om te kunnen systeemdenken is dit belangrijk.

Ten tweede omdat er geen enkele baan zal zijn waarbij klimaatverandering geen rol gaat spelen, alles zal daardoor namelijk beïnvloed worden.

Ten derde omdat onderwijs future proof moet zijn, de nieuwste ontwikkelingen moeten worden meegenomen anders heb je daar later niks aan. Als laatste stelt Nikki dat het onderwijs ook een maatschappelijke rol heeft. Mensen moeten namelijk meedoen met de energietransitie en het niet meer tegenwerken, iets wat je nu wel nog vaak ziet. Naast dat onderwijsinstellingen duurzaamheid ‘preachen’, moeten ze het ook gaan ‘practisen’. De bedrijfsvoering moet dus ook worden aangepast, zoals de catering, de gebouwen en mobiliteit. Bijvoorbeeld de Erasmus Universiteit wil een energie neutrale campus en willen ook dat andere instellingen hiervan kunnen leren.

Studenten voor Morgen rankt ook onderwijsinstellingen en motiveert hiermee onderwijsinstellingen om meer aan duurzaamheid te doen en dit ook uit te dragen. Daarnaast bundelt Studenten voor Morgen ook deze ‘best practices’ van onderwijsinstellingen. Het doel is dat iedereen hiervan kan leren en dat het uiteindelijk geen ‘best practice’ meer is, maar een ‘gewone practice’ wordt.

HANDIGE LINKS:

JongRES onderzoek jongeren en Energietransitie:

<https://www.regionale-energiestrategie.nl/documenten/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=1801660>

Onderwijs “best practise” en rapportage:

https://hvaduurzaam.nl/s/article/HogeschoolvanAmsterdamintop10SustainaBul?language=nl_NL

Overzicht van duurzame studies :

<https://www.greenofficevu.nl/inventory-of-courses/>